

Dostu ölən uşaq

Oğlan bir səhər oyandı və çəpərin o tayında dostunu axtarmağa getdi. Amma dostu yox idi. Qayıdanda anası ona belə dedi:

– Dostun ölüb. Oğlum, daha onu düşünmə və oynamaq üçün özünə başqa dostlar axtar.

Uşaq kəndə oturdu, dirşəklerini dizlərinə qoyub əlləri ilə üzünü örtüdü. “O, qayıdacaq”, deyə düşündü. Ola bilməz ki, kürəciklər, yük maşını, qalay tü-

fəng və işləməyən saat burada qalsın, dostu isə onları axtarmağa gəlməsin. Qaranlıq düşdü. Səmada bir yekə ulduz parıldayırdı. Uşaq isə yemək üçün içəri keçmək istəmirdi.

– Gəl, oğlum, hava getdikcə soyuyur, – dedi anası.

Amma oğlan içəri keçmək əvəzinə kəndə qaldı, kürəcikləri, yük maşını, qalay tüfəngi və işləməyən saatı götürüb dostunu axtarmağa getdi. O, hasara yaxınlaşanda dostu onu səsləmədi, dostunun səsi nə ağacdən, nə quyudan gəldi. Oğlan bütün gecə dos-

Mariya Matutedan miniatür hekayələr

tunu axtardı. Gecə uzun və işıqlıydı. Gecə üst-başını və ayaqqabılarını toza bulamışdı. Günəş çıxanda yuxulu və susamış oğlan əllərini açıb düşündü: “Bu oyuncaqlar necə də mənasız və balacadır!” O, hamısını quyuya atdı və ac-yalavac evə qayıtdı. Anası qapını açan kimi dedi:

– Bu uşaq necə böyüyüb, ay Allah, necə böyüyüb.

Bundan sonra ana oğluna böyük kişi kostyumu aldı, çünki geyindiği artıq ona qısa qalırdı.

Karusel

Qara çəpiyi belə olmayan uşaq əl-əlri cibində yamarkanı gəzir, gözünü yerdən çəkmirdi. Qara çəpiyi belə olmayan uşaq tırə, şeytan çarxına, xüsusilə də qızılı dirəklərə sancılmış san, qırmızı və yaşıl atlarla bəzəli karuselə baxmaq istəmirdi. Qara çəpiyi belə olmayan uşaq gözücu karuselə baxıb belə dedi: ‘Bu, adamı heç yerə aparmayan mənasız bir şeydir. Elə hey fırlanır, fırlanır, amma heç yerə çatmır’. Uşaq yağışlı bir gündə yerdən dəyimi tərələ parçası tapır; bu, onun gördüyü ən yaxşı pıvə qapağıydı. Qapaq elə parıldayırdı ki! Oğlan onu götürüb telesik karuselə tərəf qaçdı. O, bütöv dövrə vurmaq istəyirdi. Yağış yağdığı üçün karusel brezentlə örtülüb səssizliyə bürünsə də, o, böyük qanadları olan qızılı ata mindi. Karusel fırlanmağa başladı,

hər tərəfə musiqi yayıldı. Uşaq hələ belə şeyə şahid olmamışdı. Amma bu karusel elə böyük idi, elə böyük idi ki, dövrəsi bitmək bilmirdi, yamarkadakı insanlar, çadırlar və yağış getdikcə ondan uzaqlaşdı. “Heç yerə getməmək nə gözəl imiş” – deyə düşündü uşaq. O, heç vaxt bu cür əylənməmişdi. Günəş yaş torpağı qurudanda və karusel nəzarətçisi brezent qaldıranda hamı çışqıraraq ətrafa dağılırdı. Bir də heç bir uşaq həmin karuselə minmək istəmirdi.

Oynamağı bilməyən uşaq

Oynamağı bilməyən bir uşaq var idi. Anası pəncərədən torpaq yolla gedən uşağı izləyirdi, onun hərəkətsiz balaca əlləri yeridikcə yellənirdi. Bu oğlan rəngarəng oyuncaqları, yuyumru topu və iri təkərlı maşınları xoşlamırdı. O, oyuncaqlara baxır, toxunur, sonra da balaca, solğun və bir az da kirli əllərini qərribə, lal zıncırovlar kimi yelləyə-yelləyə bağçaya çıxıb torpağa can atırdı. Ana gedib-gəldikcə gözləri kölgələnən uşağa nigaran gözlərlə baxırdı.

– Əgər o oynamağı sevsəydi, var-gəl etməyinə baxanda canıma üşütmə düşməzdi.

Amma atası kefini pozmadan dedi:

– Oynamağı bilmirsə, deməli o adı uşaq deyil. O, düşünən uşaqdır.

Ana yağışlı bir gündə yaxşıca bürünüb ağacların arası ilə gedən uşağı izlədi. Uşaq göl kənarına çatanda əyilib cırcırama, soxulcan, çömçəquyruq və qurd axtarmağa başladı. Tapdıqlarını qutuya yığırdı. Sonra yerdə oturub qənimətlərini bir-bir qutudan çıxardı. Kirli, qaralmış dirəklərinin arasından güclə eşidilən səs gəlirdi. Xırç! Uşaq onların başını qoparırdı.

Musiqi

Böyük Bəstəkarın iki qızı – altı və yeddi yaşlarında – səssizliyə öyrəşmişdi. Evdə qətiyyənlə səs salmaq olmazdı, çünki ata işləyirdi. Onlar bamaq ucunda, yumşaq tərləklərdə gəzirdilər və səssizliyi yalnız arabis atanın piano-sundan çıxan notlar pozurdu.

Sonra yenə sükut.

Bir gün kabinetin qapısı azca aralı qalanda balaca qız yavaşca süzülüb aralıqdan baxdı; o, atasının arada əyilib kağıza nəse yazdığını görə bilməmişdi.

Sonra balaca qız böyük bacısını tapmaq üçün yerindən götürüldü və ilk dəfə bu səssizliyi öz çışqırığı ilə pozdu:

– Atamın musiqisinə inanmaq! Ata onu uydurur!

Tərcümə etdi: İlahə Əkbər

Səhifəni hazırladı: Emil Rasimoğlu